

Warszawa, 15.09.2016 r.

Szanowna Pani
Elżbieta Rafalska
Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Petycja dotycząca częściowego uzależnienia wysokości przyszłych świadczeń emerytalnych od liczby wychowywanych dzieci

Szanowna Pani Minister,

w systemie emerytalnym, którego podstawą jest umowa międzypokoleniowa ważne jest zapewnienie odpowiednich proporcji pomiędzy liczbą osób czynnych zawodowo a liczbą osób pobierających świadczenia emerytalne. Naturalnym uzupełnieniem tego systemu są narzędzia polityki prorodzinnej. Jednym z takich narzędzi mogłoby być uzależnienie wysokości wypłacanych w przyszłości świadczeń emerytalnych, nie tylko od liczby lat pracy i wysokości osiąganego wynagrodzenia, ale też od liczby wychowywanych dzieci. System oferujący dodatkowe korzyści emerytalne rodzinom wielodzietnym zachęcałby do posiadania większej liczby dzieci oraz zapewniałby słuszną rekompensatę utraconych możliwości własnego rozwoju, podejmowania pracy zarobkowej, a także zwiększonych wydatków związanych z utrzymaniem dużej rodziny.

Powyższe rozwiązanie sprzyjałoby wzrostowi demograficznemu nie stanowiąc zagrożenia dla finansów publicznych zarówno obecnie jak i w przyszłości, ponieważ wyższe świadczenia emerytalne wypłacane byłyby jedynie wtedy, gdyby zrealizowane zostały przewidywania dotyczące większego wzrostu demograficznego.

Pomiędzy systemem repartycyjnym opartym na umowie międzypokoleniowej a tzw. systemem kapitałowym oprócz różnic, występują też istotne podobieństwa. System repartycyjny postrzegany jest często jako ten, w którym wypłaty świadczeń finansowane są z bieżących składek, w przeciwieństwie do systemu kapitałowego, w którym składki są odkładane na przyszłość i inwestowane. Można jednak na obydwa systemy spojrzeć w inny sposób, który pozwala dostrzec ich wyraźne podobieństwo. Obydwa rozwiązania polegają bowiem, w istocie rzeczy, na gromadzeniu przez społeczeństwo niezbędnych zasobów, które mają zapewniać wypłatę przyszłych świadczeń

emerytalnych. Pierwszy z nich opiera się na rozwoju społeczeństwa, czyli budowaniu kapitału społecznego, a drugi na gromadzeniu aktywów finansowych. Inwestowanie w kapitał społeczny, polegające na przeznaczaniu środków na rozwój przyszłego pokolenia stanowi jednak konkurencję dla składek gromadzonych w funduszach kapitałowych lub indywidualnych oszczędności odkładanych z myślą o zabezpieczeniu własnej przyszłości.

O rzeczywistym potencjale systemu opartego na umowie międzypokoleniowej decydują nie bieżące składki płacone na ubezpieczenia społeczne, ale środki inwestowane przez społeczeństwo w utrzymanie, wychowanie i edukację kolejnego pokolenia. Nawet symboliczne zwiększenie bezpieczeństwa emerytalnego rodzin wielodzietnych mogłoby więc korzystnie wpłynąć na wielkość środków przeznaczanych na ten cel, poprawiając w przyszłości kondycję całego systemu ubezpieczeń społecznych.

Tak jak w systemie kapitałowym naturalne jest, że osoby wpłacające większe składki mogą w przyszłości liczyć na wyższe świadczenia emerytalne, tak w systemie opartym na umowie międzypokoleniowej słusze byłoby premiowanie wyższymi świadczeniami tych osób, które przeznaczają większe środki na wychowanie dzieci.

Niniejsza petycja stanowi indywidualną opinię w ramach konsultacji społecznych prowadzonych w związku z przeglądem systemu emerytalnego. Celem przedstawionego rozwiązania jest wzrost stabilności systemu emerytalnego poprzez zapewnienie odpowiednich proporcji pomiędzy kapitałem społecznym, którego niezbędnym elementem jest wzrost demograficzny a aktywami finansowymi gromadzonymi w funduszach emerytalnych.

Z poważaniem,

Do wiadomości:

prof. Gertruda Uścińska Prezes ZUS